

Wykaz zadań do "Programu poprawy brd województwa lubuskiego na lata 2016-2025" (PP BRD WL) Aktualizacja 22.02.2017 r.

L.p.	Działanie	Realizator	Oczekiwane efekty
1	2	3	4
	01. System zarządzania bezpieczeństwem ruchu drogowego		
1.	Na podstawie uchwały Sejmiku Wojewódzkiego opracować formy organizacyjne i powołać funkcję Lubuskiego Inspektora brd.	Sejmik Wojewódzki	Inspektor odpowiada za koordynację i nadzór nad brd w województwie, jest członkiem LR BRD, pełni rolę koordynatora działań brd, organizuje i nadzoruje standardy audytów brd na drogach samorządowych, prowadzi listę audytorów brd przy marszałku i dba o podnoszenie ich kwalifikacji. Efekt: wyniki koordynowanych przez Inspektora działań brd na terenie województwa, wyniki pracy audytorów brd w każdym samorządzie.
2.	Na podstawie uchwały rady powiatu opracować formy organizacyjne i utworzyć stanowiska powiatowych specjalistów brd - stanowisko umocowane w strukturze organizacyjnej zarządcy drogi o kompetencjach jak audytor brd.	Rady Powiatu	Prowadzenie spraw brd na szczeblu samorządu, fachowa ocena zjawisk zachodzących w przestrzeni drogi, weryfikacja lokalizacji i przyczyn wypadków drogowych otrzymywanych z systemu SEWIK, udział w komisji oceny wypadków drogowych. Efekt: wynik pracy 14 struktur we wszystkich powiatowych jednostkach samorządu terytorialnego.
3.	Na podstawie uchwały rady gminy opracować formy organizacyjne i utworzyć stanowiska gminnych specjalistów brd - stanowisko umocowane w strukturze organizacyjnej zarządcy drogi o kompetencjach jak audytor brd.	Rady Gminy	Prowadzenie spraw brd na szczeblu samorządu, fachowa ocena zjawisk zachodzących w przestrzeni drogi, weryfikacja lokalizacji i przyczyn wypadków drogowych otrzymywanych z systemu SEWIK, udział w komisji oceny wypadków drogowych. Efekt: wyniki pracy 85 struktur we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego.
4.	Sprawdzenie prowadzenia przez zarządców dróg powiatowych i zarządców dróg gminnych książki obiektu budowlanego oraz dokonywania przeglądów okresowych	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	Wszyscy zarządcy prowadzą prawidłowo książki obiektów budowlanych i dokonują przeglądów okresowych dróg
5.	Sprawdzenie prowadzenia przez zarządcę dróg krajowych i zarządcę dróg wojewódzkich książki obiektu budowlanego oraz dokonywania przeglądów okresowych	Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego	Wszyscy zarządcy prowadzą prawidłowo książki obiektów budowlanych i dokonują przeglądów okresowych dróg
6.	Lubuska Rada BRD będzie intensyfikować współpracę międzyregionalną i międzynarodową – wymiana doświadczeń w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.	Lubuska Rada BRD	Osoby odpowiedzialne za brd w samorządach i instytucjach biorą udział w międzynarodowych seminariach brd np. organizowanych przez Uniwersytet Zielonogórski. Efekt: liczba wdrożeń nowoczesnych i sprawdzonych rozwiązań w strukturze drogowej wynikającej z podpowiedzi i wniosków z konferencji i seminariów międzynarodowych.
7.	Lubuska Rada BRD doskonali struktury organizacyjne lubuskiego systemu brd.	Lubuska Rada BRD	Cykliczny przegląd skuteczności działania struktur w corocznym podsumowaniu okresowym programów realizacyjnych wynikających z przyjętego Programu poprawy brd. Efekt: wszystkie struktury wdrażają przyjęte kolejne roczne programy realizacyjne.

8.	Powołać powiatowe komisje brd - w celu realnego wpływu na podejmowane decyzje w zakresie brd zaleca się powołanie Komisji brd przy Radzie Powiatu.	Rady Powiatu	Organ ten działa w zgodzie z ustawą samorządową i jest konieczny do nadzorowania tworzonego budżetu w celu zapewnienia w nim właściwego poziomu nakładów na brd. Efekt: powołanie 14 Powiatowych Komisji brd dbających o zapewnienie finansowania brd w budżecie powiatu.
9.	Stworzyć warunki podjęcia interdyscyplinarnych badań naukowych z zakresu priorytetowych zagadnień brd w województwie lubuskim.	Zarządcy dróg, instytucje rządowe, policja i samorządy	Niezbędny aktywny udział zarządców dróg, instytucji rządowych, policji i jednostek samorządu terytorialnego w dorocznych seminariach "Praktyczne aspekty brd" organizowanych wspólnie z WORD w celu definiowania problemów wymagających naukowej analizy i wnioskowania. Efekt: liczba zgłaszanych przez wymienione instytucje wniosków do UZ lub innych uczelni lubuskich.
10.	Lubuska Rada BRD wdroży metody i procedury monitoringu oraz oceny procesu poprawy bezpieczeństwa na lubuskich drogach ustalone w NP BRD i PP BRD WL.	Lubuska Rada BRD	Szczegółowe wskaźniki brd dla województwa lubuskiego: wskaźniki demograficzne, ciężkość wypadków, gęstość wypadków, ustali zespół ekspertów zgromadzony w "Lubuskim Centrum Analiz BRD". Efekt: wyliczone wskaźniki posłużą do określenia poziomu brd w województwie i poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego.
11.	Powołać powiatowe i gminne zespoły ds analizy wypadków drogowych i poprawy brd z udziałem niezależnych ekspertów i naukowców.	Lubuska Rada BRD, zarządcy dróg	Szkolenie audytorów brd prowadzone zgodnie z ustawą o drogach publicznych oraz dyrektywą unijną 2008/96/WE o zarządzaniu bezpieczeństwem infrastruktury drogowej wpłynie na podniesienie poziomu świadomości zawodowej osób odpowiedzialnych za brd. Efekt: na bazie wyszkolonych specjalistów w każdym samorządzie powstaną zespoły ds wypadków drogowych lub LRBRD złożą wniosek do samorządów o powołanie jednej takiej komisji wojewódzkiej.
12.	Na szczeblu lubuskich uczelni i instytucji kontynuować współpracę krajową i międzynarodową umożliwiającą wymianę doświadczeń i rozwiązań infrastrukturalnych w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	Lubuskie uczelnie, Lubuska Rada BRD, zarządcy dróg, Marszałek Lubuski, Wojewoda	Brać udział w międzynarodowych lub krajowych seminariach brd np. organizowanych przez Uniwersytet Zielonogórski. Efekt: liczba wdrożonych wniosków zgłaszanych na konferencjach i seminariach krajowych i międzynarodowych przez wszystkie jednostki odpowiedzialne za brd.
13.	Lubuska Rada BRD. Monitorować skuteczność, efektywność działania i współdziałania administracji rządowej, samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych w fazie wdrożenia i realizacji PP BRD WL.	Lubuska Rada BRD	Stały przegląd skuteczności działania struktur w corocznym podsumowaniu okresowym programów realizacyjnych wynikających z przyjętego PP BRD WL. Efekt: sprawozdanie z podsumowania programu realizacyjnego potwierdzające jego wykonanie.
14.	Lubuska Rada BRD. Prowadzić okresowe oceny i analizy w celu zastosowania najbardziej efektywnych działań z zakresu brd. Okresowo aktualizować PP BRD WL.	Lubuska Rada BRD	Dla utrzymania dynamiki i dyscypliny działań konieczna jest coroczna ocena ustalonych wskaźników oraz okresowe aktualizowanie PP BRD WL.
15.	Co dwa lata prowadzić monitoring prędkości wybranych fragmentów sieci dróg, sporządzić opis stanu ruchu, wykonać analizy wypadkowości. Wnioski i zalecenia wykorzystać w procedurach doskonalenia zarządzania brd.	Lubuska Rada BRD, Lubuskie Centrum Analiz BRD	Zadania i kompetencje Lubuskiego Centrum Analiz BRD w zakresie dróg samorządowych. Działania w miarę możliwości powinny w ramach dobrych praktyk być analogiczne do działań już realizowanych przez zarządcę dróg krajowych.
16.	Integrować i rozszerzać dostępność do baz danych o zdarzeniach drogowych w województwie lubuskim.	Lubuska Rada BRD, Lubuskie Centrum Analiz BRD	Zadania i kompetencje Lubuskiego Centrum Analiz BRD w zakresie dróg samorządowych. Działania w miarę możliwości powinny być w ramach dobrych praktyk analogiczne do działań już realizowanych przez zarządcę dróg krajowych. Efekt: ogólnodostępna mapa zdarzeń drogowych na terenie województwa.
17.	Dostosować bazy danych do standardów międzynarodowych i praktycznych zastosowań prewencyjnych.	Lubuska Rada BRD, Lubuskie Centrum Analiz BRD	Zadania i kompetencje Lubuskiego Centrum Analiz BRD w zakresie dróg samorządowych. Działania w miarę możliwości powinny w ramach dobrych praktyk być analogiczne do działań już realizowanych przez zarządcę dróg krajowych.
18.	Szkolić w zakresie gromadzenia, wstępnego przetwarzania i zastosowania statystycznych danych o zdarzeniach drogowych.	Lubuska Rada BRD, Lubuskie Centrum Analiz BRD	Zadania i kompetencje Lubuskiego Centrum Analiz BRD w zakresie dróg samorządowych. Działania w miarę możliwości powinny w ramach dobrych praktyk być analogiczne do działań już realizowanych przez zarządcę dróg krajowych. Efekt: Liczba przeszkolonych specjalistów brd w jednostkach samorządowych, wyniki pracy.

19.	Lokalizować zdarzenia drogowe i strefy koncentracji wypadków. Ze szczególną uwagą rozważać wycinkę drzew z pasa drogowego z uwzględnieniem art.8 ust.1 i 3 ust. z dn. 16.04.2004 o ochronie przyrody - wygórowane wymaganie nasadzenia 3 drzew za 1 wycięte	Lubuska Rada BRD, Lubuskie Centrum Analiz BRD	Zadania i kompetencje Lubuskiego Centrum Analiz BRD na podstawie policyjnej bazy danych SEWIK. Wnioskowanie do ustawodawcy o wprowadzenie przepisów pozwalających na likwidację tzw. "twardego otoczenia drogi". Efekt: liczba zlokalizowanych odcinków na których występuje koncentracja wypadków na drogach samorządowych. Działania w ramach dobrych praktyk analogiczne do działań już realizowanych przez zarządcę dróg krajowych.
20.	Powołać Lubuski Fundusz Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.	Lubuska Rada BRD	Zadanie ryzykowne i trudne. Jako alternatywę należy uwzględnić skuteczniejsze pozyskiwanie środków unijnych. Województwo dysponuje funduszem 900 mln Euro na rozwój regionu. Należy szkolić kadry w celu skutecznego składania wniosków na ogłaszane konkursy. Znane są przypadki wystąpień do LR BRD o wsparcie przygotowywanych przez zarządców dróg wniosków w celu uzyskania dofinansowania projektów inwestycyjnych. Rada może takie wnioski rekomendować jeżeli projekty, zawierają aspekty brd, łącznie z audytem brd. W konkursach przewidzianych w RPO Lubuskie 2020 będą premiiowane inwestycje drogowe uwzględniające poprawę brd. Efektem będzie pozyskiwanie środków na poprawę BRD .
21.	Wydzielić odrębne środki na działania bieżące i akcje PP BRD WL.	Lubuska Rada BRD	Należy rozważyć podjęcie działań prawnych na szczeblu KR BRD pozwalających na wydzielenie środków z Krajowego Funduszu Drogowego (finansującego inwestycje na drogach krajowych) z przeznaczeniem na finansowanie odnowy dróg samorządowych (W, P, G) na które kierowany jest ruch z dróg krajowych i autostrad w ramach objazdów z powodu zamknięcia odcinków tych dróg na czas usuwania skutków wypadków drogowych lub wykonywania robót. Wielkość kwot można ustalić jako procentowy odpis z puli Oddziału GDDKiA proporcjonalny do wielkości przekierowanego potoku ruchu. Efekt - zmiana przepisów w tym zakresie, umożliwienie pozyskiwania środków na odnowę dróg samorządowych.
22.	Wskazać dodatkowe źródła finansowania m.in. z prewencyjnych funduszy ubezpieczeniowych.	Lubuska Rada BRD, Lubuskie Centrum Analiz BRD	Zadania i kompetencje Lubuskiego Centrum Analiz BRD w zakresie negocjacji z ubezpieczycielami skomplikowanych aspektów inżynierii finansowej. Efekt: pozyskanie środków wynegocjowanych od ubezpieczycieli.
23.	Utworzyć przy marszałku województwa listę audytorów bezpieczeństwa ruchu drogowego powoływanych z osób posiadających certyfikat audytora brd nadawany przez Ministra właściwego do spraw transportu zgodnie z art. 24n. ustawy o drogach publicznych.	Marszałek Lubuski,	Nadawanie problematyce bezpieczeństwa ruchu drogowego należyj rangi i właściwego miejsca w polityce regionalnej. Budowanie wysokiej świadomości społecznej w tym zakresie. Efekt: wyniki działań certyfikowanych audytorów.
24.	Opracować regulamin powoływania wojewódzkiej komisji badania wypadków drogowych. W skład trzyosobowej komisji wchodzi: niezależny od zarządcy drogi audytor z listy audytorów brd przy marszałku, przedstawiciel zarządcy drogi oraz policji.	Lubuska Rada BRD	Regulamin pracy wojewódzkiej komisji ds. badania wypadków drogowych. Komisja będzie każdorazowo powoływana do wypadków drogowych ze skutkiem śmiertelnym, wypadków z dużą liczbą osób rannych oraz katastrof komunikacyjnych na drogach. Efekt: podczas wyjazdu komisja niezależnie ustali przyczyny zdarzenia drogowego i złoży wniosek o zmiany poprawiające bezpieczeństwo w tym miejscu.
25.	Utworzyć Lubuskie Centrum Analiz BRD jako przedsięwzięcie typu B+R sfinansowane z Lubuskiego Programu Regionalnego zgodnie z rekomendacją NP BRD o tworzeniu sieci obserwatoriów regionalnych brd.	Marszałek Lubuski, Uniwersytet Zielonogórski	Systematyczne gromadzenie poprawnych danych z systemu SEWIK, ich analiza, interpretacja oraz przekazywanie zarządcom dróg wszystkich kategorii i jednostkom zarządzania ruchem. Wyliczanie kosztów wykonania niezbędnych działań dla poprawy brd, poszukiwanie źródeł finansowania tych działań. Pozyskiwanie środków.
1. Bezpieczny człowiek			

26.	Intensyfikować i usprawniać procesy wychowania i edukacji brd dzieci i młodzieży.	Dyrekcje szkół	W każdej szkole powinien być przeszkolony nauczyciel Wychowania Komunikacyjnego. Odpowiednie kwalifikacje może zdobyć na kursach brd organizowanych przez uprawnione uczelnie np.: Uniwersytet Zielonogórski, w WORD. Kuratorium Oświaty przy udziale specjalistów brd opracuje program do przedmiotu wychowanie komunikacyjne uwzględniający wszystkie aspekty brd. Efekt: w każdej szkole podstawowej zatrudniony jest przeszkolony nauczyciel WK. Wszyscy absolwenci SP spełniający wymogi są przygotowani do bezpiecznego ruchu rowerowego, posiadają karty rowerowe. Nadzór nad działaniami szkoły. Niezbędne jest pozbycie się fasadowości z działań WK wobec uczniów.
27.	Wyposażyć szkoły w pomoce dydaktyczne z zakresu brd.	Dyrekcje szkół	Budżet szkoły wspomagany programem RPO Lubuskie 2020. Szkoły posiadają podstawowe wyposażenie niezbędne do działań szkolnych w zakresie WK.
28.	Zwiększyć zaangażowanie i wzmacniać przekonania o celowości stosowania skutecznych, nie zawsze wygodnych dla użytkowników dróg, środków poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.	Zarządcy dróg	Podnoszenie świadomości obywateli na organizowanych szkoleniach i pokazach urzędzeń służących do uspokajania ruchu.
29.	Szkolić i reedukować kierowców.	WORD	Liczba przeszkolonych kierowców.
30.	Umocnić przekonanie instruktorów, że ich misją jest nauczanie kulturalnej i bezpiecznej jazdy.	WORD	Zadania statutowe WORD.
31.	Usprawnić komunikację ze społeczeństwem w celu oddziaływania na zachowania społeczeństwa w ruchu drogowym.	Lubuska Rada BRD	Podnoszenie świadomości obywateli na organizowanych szkoleniach i pokazach urzędzeń służących do uspokajania ruchu. Pokazy prowadzenia pojazdu na bezpiecznych drogach wyposażonych w fizyczne środki uspokojenia ruchu. Zajęcia prowadzone np. w ODTJ na letnich szkołach brd z udziałem ekspertów. Liczba przeszkolonych osób.
32.	Poprzez prasę, radio i TV propagować pasywną, defensywną, spokojną jazdę. Doskonalić formy popularyzacji i promocji problematyki brd.	Radio, prasa, TV	Podnoszenie świadomości obywateli na organizowanych szkoleniach i pokazach urzędzeń służących do uspokajania ruchu. Prowadzenie pojazdu na bezpiecznych drogach wyposażonych w fizyczne środki uspokojenia ruchu. Zajęcia prowadzone np. w ODTJ na letnich szkołach brd z udziałem mediów.
33.	Identyfikować oczekiwania i potrzeby użytkowników lubuskich dróg	Policja	Pozyskiwanie uwag i oczekiwań od użytkowników dróg. Wdrażany system policyjny "mapa bezpieczeństwa" jest właściwym działaniem w tym kierunku.
34.	Modyfikować metody oddziaływania społecznego. Odwoływać się do indywidualnej odpowiedzialności przy planowaniu zachowań na drodze. Poprawiać bezpieczeństwo niechronionych uczestników ruchu drogowego - przygotowanie do wprowadzenia zmian w przepisach w zakresie zmiany uprawnień pieszych.	Wszystkie służby.	Podnoszenie świadomości obywateli na organizowanych szkoleniach i pokazach bezpiecznej jazdy oraz urzędzeń służących do uspokajania ruchu. Likwidacja fasadowości z realizowanych szkoleń. Wykorzystanie ODTJ do szkolenia i pokazów. Właściwe przygotowanie do zmian w przepisach dotyczących pieszych. Efekt: spadek liczby zdarzeń drogowych w szczególności z udziałem niechronionych użytkowników dróg.
35.	Prowadzić wojewódzkie kampanie informacyjne o zagrożeniach związanych z nadmierną prędkością pojazdów.	WORD, zarządcy dróg	Podnoszenie świadomości obywateli na organizowanych szkoleniach i pokazach bezpiecznej jazdy oraz urzędzeń służących do uspokajania ruchu.

36.	Kuratorium Oświaty. Wdrożyć edukację brd nauczycieli wychowania komunikacyjnego.	Kuratorium Oświaty	W każdej szkole powinien być przeszkolony nauczyciel Wychowania Komunikacyjnego. Odpowiednie kwalifikacje może zdobyć na kursach brd organizowanych przez uprawnione uczelnie np.: Uniwersytet Zielonogórski, . Kuratorium Oświaty przy udziale specjalistów brd opracuje program do przedmiotu wychowanie komunikacyjne uwzględniający wszystkie aspekty brd .
37.	Uruchomić poddyplomowe studia brd dla nauczycieli wychowania komunikacyjnego.	Kuratorium Oświaty Uniwersytet Zielonogórski	Jak wyżej.
38.	Wprowadzić zagadnienia brd do programów kształcenia nauczycieli w Uniwersytecie Zielonogórskim.	Uniwersytet Zielonogórski	Jak wyżej.
39.	Uruchomić poddyplomowe studia brd dla wojewódzkich, powiatowych i gminnych specjalistów brd.	Uniwersytet Zielonogórski	Jak wyżej
40.	Organizować ogólnodostępne systematyczne prelekcje i szkolenia o szczegółowych rozwiązaniach, bezpiecznych zachowaniach oraz o celach i znaczeniu Lubuskiego Programu Poprawy BRD.	wszyscy członkowie Lubuskiej Rady BRD	Zmiana mentalności komunikacyjnej społeczeństwa jest niezbędna w celu poprawy BRD. Trwała poprawa mentalności społecznej.
41.	W atrakcyjnych formach propagować w mediach problematykę brd, rozwijać szeroko rozumianą współpracę ze społeczeństwem.	Wszystkie służby	Spółeczeństwo zna, rozumnie i stosuje zasady brd, rozumnie i współpracuje ze wszystkimi służbami. Efekt: poprawa stanu brd i spadek liczby zdarzeń
42.	Nadzór nad wydawaniem kart rowerowych w szkołach.	Dyrekcja szkoły	Zmniejszenie zagrożeń na drodze ze strony niechronionych użytkowników dróg w tym szczególnie dzieci. Każdy absolwent szkoły podstawowej gimnazjum posiada kartę rowerową.
2. Bezpieczne drogi			
43.	Na podstawie oceny stanu brd z Lubuskiego Centrum Analiz BRD ulepszać oznakowanie, organizację i sterowanie ruchem drogowym.	Zarządcy dróg	Zadanie statutowe zarządców dróg zapisane w ustawie o drogach publicznych. Wprowadzić systematyczne kontrole zarządców dróg samorządowych. Kontrola realizacji zadań z zakresu zarządzania ruchem przez kompetentne organa czyli marszałka i starostów. Nadzór nad zarządzaniem ruchem na wszystkich drogach samorządowych sprawuje Wojewoda. W ramach dobrych praktyk wprowadzić analogiczne kontrole na drogach samorządowych jak dla dróg krajowych.
44.	Na podstawie oceny stanu brd z Lubuskiego Centrum Analiz BRD ulepszać oznakowanie, organizację i sterowanie ruchem drogowym. Wojewoda sprawdzi wywiązywanie się zarządców dróg samorządowych z tego obowiązku.	Wojewoda	Zadanie statutowe zarządców dróg zapisane w ustawie o drogach publicznych. Wprowadzić systematyczne kontrole zarządców dróg samorządowych. Kontrola realizacji zadań z zakresu zarządzania ruchem przez kompetentne organa czyli marszałka i starostów. Nadzór nad zarządzaniem ruchem na wszystkich drogach samorządowych sprawuje Wojewoda. W ramach dobrych praktyk wprowadzić analogiczne kontrole na drogach samorządowych jak dla dróg krajowych.
45.	Na podstawie oceny stanu brd z Lubuskiego Centrum Analiz BRD doskonalić cechy użytkowe i wyposażenie sieci drogowej.	Zarządcy dróg	Zadanie statutowe zarządców dróg zapisane w ustawie o drogach publicznych art. 20. Wprowadzić systematyczne kontrole realizowane przez zarządców dróg samorządowych. Efekt: wdrożenia wniosków i spostrzeżeń wynikających z kontroli.
46.	Na podstawie oceny stanu BRD z Lubuskiego Centrum Analiz BRD doskonalić cechy użytkowe i wyposażenie sieci drogowej.	Marszałek Województwa jako przewodniczący WRBRD i koordynator działania	Zadanie statutowe zarządców dróg zapisane w ustawie o drogach publicznych art. 20.
47.	Na podstawie oceny stanu brd z Lubuskiego Centrum Analiz BRD wprowadzać strefy ograniczonej prędkości, obwodnice miast, obszary przyszkolne.	Zarządcy dróg samorządowych	Zadanie statutowe zarządców dróg zapisane w ustawie o drogach publicznych art. 20. Wprowadzić systematyczne kontrole realizowane przez zarządców dróg samorządowych. Efekt: wdrożenia wniosków i spostrzeżeń wynikających z kontroli.

48.	Ustalić metodę i procedury audytu projektów poprawy bezpieczeństwa na lubuskich drogach samorządowych.	Zarządcy dróg samorządowych	Procedury są już ustalone w zasadach audytowania wdrożonych w GDDKiA i należy rozszerzyć je na pozostałe kategorie dróg. Proces wymaga wsparcia parlamentarnego w celu uszczegółowienia ustawy o drogach publicznych o konieczności prowadzenia audytu brd na drogach samorządowych. Efekt: audyt na wszystkich drogach samorządowych wprowadzony w wyniku obowiązku audytu brd na drogach samorządowych.
49.	Ustalić metodę i procedury audytu projektów poprawy bezpieczeństwa na lubuskich drogach samorządowych.	Marszałek Województwa jako przewodniczący WRBRD i koordynator działania	Wykorzystać „dobre praktyki” stosowane na drogach krajowych; wspólne działania z zarządcami dróg na rzecz prawnego uregulowania audytu BRD na drogach samorządowych
50.	Wdrożyć audyt brd infrastruktury drogowej na lubuskich drogach samorządowych.	Zarządcy dróg samorządowych	Szkolenie audytorów brd prowadzone zgodnie z ustawą o drogach publicznych oraz dyrektywą unijną 2008/96/WE o zarządzaniu bezpieczeństwem infrastruktury drogowej wdrożone już jest przez zarządcę dróg krajowych. Jako dobre praktyki rozpocząć szkolenie audytorów i audyt brd na drogach samorządowych wg procedur GDDKiA.
51.	Wdrożyć na lubuskich drogach samorządowych „dobre praktyki” z audytu BRD	Marszałek Województwa jako przewodniczący WRBRD i koordynator działania	Wykorzystać „dobre praktyki” stosowane na drogach krajowych; wspólne działania z zarządcami dróg na rzecz prawnego uregulowania audytu BRD na drogach samorządowych
52.	W ramach audytów brd prowadzonych na wszystkich drogach samorządowych identyfikować strefy i miejsca koncentracji wypadków.	Lubuska Rada BRD, Wojewódzki inspektor brd oraz Lubuskie Centrum Analiz BRD	Efekty wprowadzenie audytu brd zgodnie z ustawą o drogach publicznych. Zadania wojewódzkiego inspektora brd oraz Lubuskiego Centrum Analiz BRD. Działania naprawcze w miejscach koncentracji zdarzeń.
53.	Doskonalić geometrię dróg w celu poprawy widoczności i przepustowości sieci drogowej.	Zarządcy dróg	Zadanie statutowe zarządców dróg zapisane w ustawie o drogach publicznych art. 20. Wprowadzić systematyczne kontrole zarządców dróg. Korzystać w ramach dobrych praktyk z doświadczeń GDDKiA w tym zakresie - poprzez powoływanie przez wojewódzkiego inspektora brd komisji dla oceny projektów dróg samorządowych (regionalna Komisja Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych). W miejscach stwierdzonych problemów poprawa geometrii dróg.
54.	Uzgadniać dokumentacje drogowe z uwzględnieniem budowy miejsc kontrolnych dla policji, ITD oraz Straży Granicznej na wszystkich drogach województwa, w szczególności na drogach dojazdowych do granicy państwa (regionalna KOPI).	Zarządcy dróg, Lubuska Rada BRD	Zadanie statutowe zarządców dróg zapisane w ustawie o drogach publicznych oraz obowiązki inwestora wynikające z prawa budowlanego o konieczności uzyskiwania wszelkich niezbędnych uzgodnień do projektu drogi. ITD powinna uzgodnić sposób przyjmowania projektów do weryfikacji pod kątem usytuowania takich miejsc. Występowanie o lokalizacje miejsc kontrolnych po uzyskaniu pozwolenia na budowę jest niemożliwe bez dodatkowych procedur zmiany tego pozwolenia oraz ponoszenia dodatkowych kosztów. Efekt: pozyskanie nowych miejsc do prowadzenia kontroli.
55.	Powołanie przez Marszałka Lubuskiego Komisji Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych (regionalna KOPI). KOPI będzie oceniać: nową kategoryzację dróg po wybudowaniu nowych odcinków dróg ekspresowych, stałą organizację ruchu oraz tymczasową organizację ruchu na czas robót, budowę sieci dróg rowerowych, sygnalizację świetlną, oświetlanie przejść dla pieszych.	Marszałek Lubuski	Zarządcy dróg, inspektor wojewódzki brd, Lubuskie Centrum Analiz BRD. KOPI powinna dążyć do oceny wszystkich projektów drogowych realizowanych przez zarządców dróg samorządowych analogicznie do działań realizowanych przez zarządcę dróg krajowych.

56.	Upowszechniać wprowadzanie inżynierskich środków uspokajania ruchu przez zarządców dróg z poprzedzającą kampanią informacyjną dla społeczeństwa.	Zarządcy dróg	Dyscyplinowanie kierowców do zmniejszania prędkości.
57.	Wprowadzić obowiązkowe wizje lokalne dla wszystkich wypadków ze skutkiem śmiertelnym na drogach samorządowych dokonywane przez trzyosobowy zespół złożony z niezależnego od zarządcy drogi audytora brd (z listy audytorów brd LR BRD), przedstawiciela zarządcy drogi (inspektora brd) oraz policji. Korzystać z dobrych praktyk raealizowanych przez GDDKiA.	Lubuska Rada BRD, wojewódzki inspektor brd, zarządcy dróg	Analiza wypadku i opracowanie wniosków na podstawie oceny warunków drogowych (geometria drogi, stan nawierzchni, warunki widoczności, krętość, długość wzniesień, liczba i szerokość pasów ruchu, występowanie przeszkód bocznych, zgodność w Warunkami Technicznymi) oraz warunków ruchu (struktura rodzajowa, natężenie, warunki oświetlenia, znajomość drogi wśród jej użytkowników/ofiary wypadku). Lubuskie Centrum Analiz BRD gromadzi i przetwarza uzyskane dane w celu wypracowania wniosków. Efekt: wdrażanie wniosków.
3. Bezpieczna prędkość			
58.	Policja. Zwiększyć kontrole ruchu w efektywnym czasie i racjonalnie wybranych strefach drogowych z użyciem automatycznej rejestracji wykroczeń.	Policja	Dalsze doskonalenie systemu automatycznej kontroli prędkości, wprowadzenie odcinkowej kontroli prędkości. Ograniczenie liczby przekroczeń prędkości i zagrożeń wynikających z takich zachowań.
59.	Eliminować agresję na drodze, nietrzeźwość i narkotyki.	Policja	Zadania statutowe policji. Ograniczenie agresji, nietrzeźwych i będących po narkotykach na drodze.
60.	Ograniczać negatywne zachowania uczestników ruchu drogowego.	Policja	Zadania statutowe policji. .
61.	Zwiększyć nadzór nad ruchem drogowym.	Policja	Zadania statutowe policji.
62.	Kontynuować i rozszerzać akcje prewencyjne, promować nowe formy i metody prewencji brd.	Policja	Zadania statutowe policji.
63.	Koncentrować prewencyjne działania na wybranych uczestnikach ruchu drogowego na przykład o agresywnym stylu jazdy.	Policja	Zadania statutowe policji.
64.	Kontrola używania odblasków.	Policja	Zadania statutowe policji.
65.	Zarządcy dróg samorządowych. Ograniczenie prędkości do bezpiecznej w terenach zabudowanych po wprowadzaniu kolejnych elementów uspokojenia ruchu.	Zarządcy dróg samorządowych	Działanie zintegrowane z inżynieryjnymi projektami uspokajania ruchu za pomocą fizycznych środków na podstawie zaleceń Lubuskiego Centrum Analiz BRD. Efekt: Liczba wprowadzonych stref uspokojenia ruchu w województwie, zachowania kierowców zgodnie z warunkami.
66.	Zarządcy dróg samorządowych. Wprowadzić ocenę działań poprawiających brd w miejscach koncentracji zdarzeń drogowych na podstawie oceny "przed i po".	Zarządcy dróg samorządowych	Zadanie przewidziane dla Lubuskiego Centrum Analiz BRD. Monitorowanie skuteczności podejmowanych działań przed i po analizie sytuacji wprowadzanie korekt w celu maksymalizacji efektów poprawy brd. Efekt: Liczba wprowadzonych działań poprawiających brd.
4. Bezpieczny pojazd			
67.	Intensyfikować nadzór Inspekcji Transportu Drogowego i Policji nad stanem technicznym pojazdów i wypełnianiem wymagań dotyczących przewozu towarów i materiałów niebezpiecznych.	ITD.	zadania statutowe ITD.
68.	Intensyfikować nadzór Inspekcji Transportu Drogowego i Policji nad stanem technicznym pojazdów i wypełnianiem wymagań dotyczących przewozu towarów i materiałów niebezpiecznych.	Policja	zadania statutowe policji.

69.	Nadzorować okresowe badania stanu technicznego i wyposażenia brd pojazdów prowadzone przez Stacje Diagnostyczne.	Starostowie	Kompetencje starosty w zakresie nadzoru nad stacjami kontroli pojazdów. Efekt: Liczba przeprowadzonych kontroli Stacji Diagnostycznych przez starostwa.
70.	Wdrożyć audyt stanu technicznego i wyposażenia pojazdów ciężarowych i dostawczych adaptowanych do przewozu ludzi, osób chorych i niepełnosprawnych.	Starostowie	Kompetencje starosty w zakresie nadzoru nad stacjami kontroli pojazdów. Efekt: Liczba przeprowadzonych audytów przez starostwa.
71.	Modyfikować procedury badań technicznych pojazdów powypadkowych, pojazdów adaptowanych do zadań specjalnych, przewozu osób oraz osób niepełnosprawnych.	Starostowie	Kompetencje starosty w zakresie nadzoru nad stacjami kontroli pojazdów. Tworzenie zespołów rzeczoznawców samochodowych i diagnostów pod nadzorem starosty. Efekt: Liczba przeprowadzonych kontroli Stacji Diagnostycznych przez starostwa.
72.	Opracować procedury ocen prawidłowości i jakości napraw pojazdów powypadkowych.	Starostowie	Zgodnie z ustawą prawo o ruchu drogowym. Efekt: Liczba przeprowadzonych kontroli Stacji Diagnostycznych przez starostwa.
73.	Wprowadzić certyfikację brd zakładów napraw powypadkowych pojazdów.	Starostowie	Kompetencje starosty w zakresie nadzoru nad stacjami kontroli pojazdów. Efekt: Liczba przeprowadzonych kontroli Stacji Diagnostycznych przez starostwa. Powiatowe listy certyfikowanych zakładów naprawczych.
5. Ratownictwo i opieka powypadkowa			
74.	Przyjmowanie uwag do Wojewódzkiego Planu Ratowniczego lub przekazywanie wniosków wynikających z Planu innym podmiotom, w ramach prac Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.	Wojewoda za pośrednictwem Komendant Wojewódzki PSP	Skuteczna realizacja zadań przewidzianych dla Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego określonych w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego, dla obszarów ratownictwa technicznego w aspekcie działań ratowniczych na drogach.
75.	Bieżąca rotacja sprzętu używanego przez jednostki Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego na obszarze województwa. Doposażanie jednostek zgodnie z przyjętymi planami i założeniami specjalizacji poszczególnych jednostek.	Wojewoda za pośrednictwem Komendant Wojewódzki PSP	Skuteczna realizacja zadań przewidzianych dla Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego określonych w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego, dla obszarów ratownictwa technicznego w aspekcie działań ratowniczych na drogach.
76.	Doskonalenie systemu powiadamiania ratunkowego o zdarzeniach wymagających interwencji służb ratowniczych.	Wojewoda	Pełna realizacja postanowień ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego. Podejmowanie działań mających na celu rozwój i doskonalenie funkcjonowania Centrum Powiadamiania Ratunkowego obsługującego numer alarmowy 112, a także prowadzenie przygotowań do zintegrowania z CPR obsługi zgłoszeń na numery 99X. Podejmowanie działań, których celem jest integracja systemu informatycznego CRP z Systemami Wspomagania Dowodzenia: PSP, Policji i PRM. Celem działań jest sprawne przekazanie informacji o zdarzeniu i zadysponowanie do działań odpowiednich sił i środków.
77.	Bieżąca analiza i aktualizacja Wojewódzkiego Planu Działania Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego pod kątem funkcjonalności systemu na obszarze województwa	Wojewoda	Prowadzenie analiz czasów dotarcia Zespołów Ratownictwa Medycznego oraz innych parametrów funkcjonowania elementów systemu PRM pod kątem wprowadzania zmian do Wojewódzkiego Planu Działania Systemu PRM. Celem zmian będzie jak najbardziej optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów ratownictwa medycznego.
78.	Doskonalenie funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne na terenie województwa lubuskiego.	Wojewoda oraz dysponenci ZRM, podmioty lecznicze	Skuteczna realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

79.	Nadzór nad utrzymaniem standardu wyposażenia Zespołów Ratownictwa Medycznego, określonego w przepisach i wytycznych branżowych.	Wojewoda za pośrednictwem Dyrektora Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia	Celem działania jest weryfikacja standardu wyposażenia Zespołów Ratownictwa Medycznego w sprzęt, akcesoria i medykamenty określone w branżowych wytycznych obejmujących tę problematykę, wśród podmiotów realizujących bądź ubiegających się o realizację zadania świadczenia leczniczego z zakresu ratownictwa medycznego.
80.	Intensyfikować szkolenie ratowników drogowych.	Wojewoda	Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Art. 19 mówi, że planowanie, organizowanie, koordynowanie systemu oraz nadzór nad systemem na terenie województwa jest zadaniem wojewody.

Uwagi:

1. Gambit Lubuski 2005-2015 nie został zrealizowany głównie z powodów formalnych. Jego założenie, że będzie duże zaangażowanie wszystkich członków Rady w przygotowanie planów realizacyjnych, polegające między innymi na ocenie postępu wdrażania poszczególnych działań z doprowadzeniem do oczekiwanych efektów, okazały się nierealne. Stwierdzenie takie wynika z przeprowadzonej ankiety. Z ustaleń wynika, że administracje samorządowe i odpowiednio zarządcy dróg w pierwszej kolejności realizują bieżące zadania pod presją samorządów (wojewódzkiego, powiatowego i gminnego) oraz dyscypliny budżetowej. Organizacje te nie mają w swoich planach spraw brd i z tego nie są rozliczane. Mimo, że nie są realizowane ważne zadania zarządców dróg określone w ustawie o drogach publicznych, jednostki te nie podejmują żadnych kroków w kierunku poprawy tej sytuacji, nawet na podstawie pokontrolnych wezwań NIK. Tak niski priorytet bezpieczeństwa na drogach częściowo wynika z niedostatecznej znajomości własnych obowiązków wśród samorządów, nałożonych na nie przez ustawę o drogach publicznych oraz prawo budowlane w zakresie zarządzania drogami z uwzględnieniem spraw brd. W konsekwencji lekceważące traktowanie tych zagadnień oraz brak podstawowej wiedzy o przyczynach i skutkach wypadków ma duży wpływ na poziom finansowania dróg samorządowych jedynie do niezbędnych nakładów na inwestycje i remonty. Dlatego istotą i przesłaniem nowego Programu jest egzekwowanie przestrzegania obowiązującego prawa, szczególnie przez organa administracji rządowej i samorządowej. Oczekiwane efekty wskazane w tabeli są powiązane z efektywnością pracy tych organów. Należy podkreślić, że policja, straż oraz służby ratownicze osiągnęły zadawalający poziom działań właśnie dzięki dobrym ustawom na podstawie których funkcjonują oraz utworzenie do realizacji zadań z zakresu brd wyspecjalizowanych komórek. Wyniki pracy GDDKiA w tym zakresie są również widoczne, ponieważ jednostka ta działa na podstawie dobrego prawa - ustawy o drogach publicznych - nakładającej na zarządcę dróg krajowych obowiązek prowadzenia audytów brd. Konieczne jest uregulowanie prawne w tym zakresie również dla pozostałych zarządców dróg publicznych. Aby nadać wysoki priorytet tym problemom w nowym Programie, należy umieścić je w zadaniach budżetowych każdego samorządu już na etapie jego planowania.
2. Sytuacja finansowa o której respondenci mówią, że jest zła może ulec zmianie dzięki nowej finansowej perspektywie unijnej 2014-2020 oraz nowemu lubuskiemu Programowi brd 2016-2025, w którym działania będą powiązane z realnym finansowaniem poprzez regularne aplikowanie o środki unijne z lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.
3. Wymienione działania należą do grupy wyników pośrednich zarządzania systemowego o którym mowa w rozdziale 6.2 Programu. Pozytywne efekty tych działań pozwolą na uzyskanie wyników końcowych wyrażonych redukcją liczby wypadków, ofiar oraz rannych.